

РЕШЕНИЕ

№ 1078

гр. София, 22.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 52 състав,
в публично заседание на 03.02.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Силвия Димитрова

при участието на секретаря Албена Илиева, като разгледа дело номер **9122** по описа за **2019** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по настоящото дело е образувано на основание Решение №11698/02.08.2019 г., постановено по адм.д. №12101/2017 г., с което ВАС е отменил Решение №4841/18.07.2017 г., постановено по адм.д. №3561/2017 г. по описа на АССГ и е върнал делото за ново разглеждане от друг състав на същия съд.

Предмет на съдебен контрол е Заповед №РД–4 от 28.01.2015 г., издадена от Директора на НИИКН, с която е одобрено Приложение № 1 – Списък с регистрирани и декларирани обекти на недвижимо културно наследство на [населено място] – бележки по данни от декларационни писма, както и констатирана фактическа грешка в т.362 от съществуващия списък на недвижимите културни ценности в [населено място], оспорена от [фирма], [населено място].

Според оспорващия заповедта е нищожна, като издадена от некомпетентен орган. Компетентността съгласно чл. 58, ал.1 от ЗКН има министъра на културата или оправомощен от него Зам. министър. Алтернативно се излагат съображения за нейната незаконосъобразност, тъй като не е налице очевидна фактическа грешка, която да може да бъде поправена по този ред. С процесната заповед друга сграда в друг имот в друг квартал се обявява за паметник на културата, т.е. налице е съвсем различно волеизявление от това в т. 362 от списъка от 1985 г. Счита, че по този начин се заобикаля действащата правна уредба за деклариране на паметници на културата. Като процесуално нарушение се сочи неуведомяването на жалбоподателя за започване на производството по издаване на заповедта, както и за нейното издаване. Иска се

отмяна на процесната заповед. Претендира се присъждането на разноските по делото. Подробни съображения са изложени в писмени бележки по съществуването на спора.

Ответникът Директора на Националния институт за недвижимо културно наследство, чрез процесуалния си представител адв. Д. Г. от АК - Б., изразява становище за неоснователност на жалбата. Подробни съображения са изложени в представен на 04.02.2020 г. отговор.

СГП не е взела участие в производството.

По делото са събрани нови доказателства по искане на страните и съгласно указанията на ВАС в отменителното решение. Приобщени са и доказателствата, събрани в хода на производството по адм.д. №3561/2017 г. по описа на АССГ, където е приложено заверено копие от образуваната административна преписка.

Административен съд – София-град, Второ отделение, 52 състав, като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с доводите и твърденията на страните, приема за установено следното:

От представените по адм.д. №3561/2017 г. по описа на АССГ доказателства се установява, че оспорващото дружество е собственик на дворно място на ул. „О.“ № 8 с площ от 3072,50 кв.м., съставляващо УПИ II, отреден за ПИ № 610 в кв. 165 по плана на гр. П., заедно с построените върху имота тютюнев склад на 4 етажа, застроен върху 1050 кв.м. откъм ул. „О.“ и тютюнев склад на 4 етажа, застроен върху 760 кв.м. откъм улица „Г.М.Д.“, съгласно нотариален акт № 192, том III, рег. № 6261, нот. дело № 558 от 10.07.2009 г. Имотът е нанесен в КККР, одобрени със Заповед №РД-18-48 от 03.06.2009 г. на Изпълнителния директор на АГКК с идентификатори с последни цифри 3592 и 3593 и собственик – жалбоподателя. В имот 3592 е нанесена една сграда на 4 етажа със ЗП от 303 кв.м. и идентификатор 3592.1, а в имот 3593 са нанесени две сгради – една на 2 етажа с площ от 21 кв.м. и идентификатор 3593.6 и втора на 4 етажа със ЗП от 1464 кв.м. и идентификатор 3593.7. Като техен собственик в КР е посочен жалбоподателя.

Видно от представения Списък на декларираните архитектурни паметници на културата от периода 1880-1920 г., одобрен от Институт за паметниците на културата на 25.11.1975 г., в т.32 от, фигурира тютюнев склад на ул. О. и ъгъла на ул. Н. Г.. Същият е деклариран с декларационно писмо № 6600 от 25.11.1975 на Директора на Националния институт на паметниците на културата. По силата на същото декларационно писмо в т.362 от обобщен рекапитулационен списък на декларираните паметници на културата в [населено място] от 1985 г. е нанесен тютюнев склад на ул. О./ [улица] от кв. 284.

В производството по адм.д. №3561/2017 г. по описа на АССГ на л.29 и 30 от делото е представен в незаверено копие протокол №10 от 07.10.2014 г., от който се установява, че на заседание на Експертния съвет на НИНКН е разгледано предложение за деклариране на единична НКЦ „Тютюнев склад О. табако“ с адрес [улица]- ул. „Д-р Г.М. Д., пл. № 610, кв. 279 [населено място]. Взето е решение на основание чл. 58, ал.1 от ЗКН Директора на НИНКН да предложи на Министъра на културата да декларира като единична архитектурно-строителна и художествена недвижима културна ценност и да определи временни режими за опазване на обект „Тютюнев склад О. табако“ с адрес [улица] ъгъла с ул. „Д-р Г.М. Д., пл. №610, кв. 279 гр. П., като е предвидено уведомяване на заинтересованите лица. Протоколът е подписан от 7 от общо 8-те члена на съвета. Въпреки дадените указания от съда, с оглед мотивите на отменителното решение на ВАС, ответникът не е заверил този протокол по реда на

чл.183 ГПК, като е заявил, че за него същият не е валиден поради несъответствие на взетите решения, обективирани в протокола и аудиозаписа на работата на ЕС при НИНКН. За него валиден е другият представен на лист 125-127 по адм.д. №3561/2017 г. по описа на АССГ протокол, в заверено копие, но с различно съдържание. В тази връзка е представен Доклад на техническия секретар на ЕС на НИНКН до Директора на НИНКН, който е изготвен след прослушване на записа. В т.1 е решено е да се изготви Заповед на Директора на НИНКН за фактическа грешка в регистъра на НКЦ на [населено място]. Да се допълни информацията за обекта с новите данни, изпратени от [община] във връзка с изготвянето на ПУП-ПР и ПЗ на централна градска част – П. – УПИ IV „за общ. обсл. дейности и хотел“, кв.165, идентификатор по КК 522.3593, [населено място]. В т.2 е прието поради констатирана фактическа грешка в декларационния списък на НКЦ, писмо на НИПК, изх. №395/13.02.1985 г., че обект „Тютюнев склад О. табако“ с адрес [улица]/ул. „Д-р Г.М. Д., пл. №610, кв.279, [населено място] притежава статут на декларирана единична архитектурно-строителна НКЦ.

Въпреки дадените указания на ответника, същият не е представил аудиозаписа от заседанието на Експертния съвет на НИНКН, проведено на 07.10.2014 г. с твърдението, че същият не се пази.

По отношение на представения в заверен препис протокол от 07.10.2014 г. по искане на оспорващото дружество е открито производство по оспорването му относно неговото съдържание и дата на изготвяне. В тази връзка са събрани гласни доказателства чрез разпит на един свидетел, който е участвал в проведеното заседание. Същият заявява, че на този експертен съвет през 2014 г. решението е било да се предложи на министъра деклариране на обекта, защото след като е объркан, трябва да се направи експертиза на неговото опазване. В тази насока съветът е решил да се декларира обекта – като нов обект, все едно досега не е присъствал. Заявява, че той е участвал в изготвянето на протокола от това заседание, като по отношение на точката, касаеща О. 8, той я е описал с проект на решение да се предложи на министъра да се декларира наново. Според показанията на свидетеля през 2016 г. му е възложено да провери какво е станало след съвета от 2014 г. и дали има протокол и той не намерил такъв. Тогава му било казано да промени текста на протокола, проекта за който е дал 2014 г. не като бъде предложено на министъра не да издаде съответния акт за ново деклариране на обекта, а да се поправи фактическа грешка. През 2016 г. бил изготви проект на протокол със същата дата от 2014 г. Не може да си спомни разликите в обсъждането, но самото решение било променено. Нов експертен съвет по този въпрос не е свикван.

При тези доказателства и като взе предвид, че ответникът не представи аудиозаписа от заседанието на Експертния съвет на НИНКН, както и не завери по реда на чл.183 АПК протокол № 10 от 07.10.2014 г., приложен на л.29 и 30 от адм.д. №3561/2017 г. по описа на АССГ съдът приема, че представения в заверено копие протокол от същата дата е неистински, както относно съдържанието му, така и относно датата на съставяне, посочена в него. Това е така, тъй като от разпита на свидетеля, участвал в самото заседание се установи, че на същото не е взето решение, идентично с отразеното в този протокол, а такова е записано по-късно през 2016 г. без да се провежда ново заседание. Тогава е променено съдържанието на протокола. Предвид това и на основание чл.194, ал.2 ГПК, вр. чл.144 АПК същият следва да бъде изключен от доказателствата по делото.

За установяване на идентичност между обекта, собственост на оспорващото дружество и предмет на процесната заповед с този т.32 от Списък на декларираните архитектурни паметници на културата от периода 1880-1920 г., одобрен от Институт за паметниците на културата на 25.11.1975 г., деклариран с декларационно писмо № 6600 от 25.11.1975 на Директора на Националния институт на паметниците на културата, в производството по адм.д. №3561/2017 г. по описа на АССГ е назначена и приета експертиза с вещо лице геодезист. Според заключението му по действащия към момента на издаване на процесната заповед ПУП от 2004г. УПИ II, отреден за имот №610 в кв.165 е идентичен с УПИ II-522.3590 и УПИ IV-522.3589 от кв. 165. По регулационен план от 1973 г. за ПИ № 610 е отреден УПИ IV-610 от кв. 279. ПИ 620 е в кв. 284, като в плана от 1973 г. е отразено предназначението му за тютюнев склад, каквото нанасяне за имот №610 липсва. Имотите са нанесени в КК съответно с номера 3592 и 3593. Описаният в декларационно писмо № 6600/25.11.1975 г. тютюнев склад в имот 620 от кв. 284 се намира срещу процесния имот и не е идентичен с процесния – собственост на жалбоподателя.

На 28.01.2016 г. е издадена процесната заповед, с която е одобрено приложение №1, в което е отразена корекция на фактическа грешка, допусната под № 362 в списъка от 1985 г. като вместо тютюнев склад на ул. О. и ул. Н.Г. от кв. 284, пл. № 620, за културна ценност е обявен тютюнев склад – сграда на „О. табако“ на ул. О. и ул. Д-р Г.М.Д. от кв. 279 с пл. № 610.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи: Жалбата е процесуално допустима – подадена е на 20.03.2017г. при липса на данни, че процесната заповед е съобщена на жалбоподателя, както е посочено в т.4 от нея. Жалбата е подадена от лице, имащо правен интерес и срещу подлежащ на оспорване административен акт, тъй като жалбоподателят се легитимира като собственик на два тютюневи склада в имот №610, които са описани в Приложение №1 към оспорената заповед, наименовано Корекция на фактическа грешка.

Разгледана по същество жалбата е и ОСНОВАТЕЛНА.

Съдът следва да прецени законосъобразността на оспорения акт на всички основания, посочени в чл.168, ал.1, вр. чл.146 АПК, а именно: дали е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материалноправните разпоредби по издаването му, съобразен ли е той с целта на закона.

С оспорената в настоящото производство Заповед №РД–4 от 28.01.2015 г., издадена от Директора на НИНКН, е одобрено Приложение № 1 – Списък с регистрирани и декларирани обекти на недвижимо културно наследство на [населено място] – бележки по данни от декларационни писма, както и констатирана фактическа грешка в т.362 от съществуващия списък на недвижимите културни ценности в [населено място]. Установи се, че в одобреното Приложение №1, наименовано Корекция на фактическа грешка, са описани два обекта със съответни номера по списъците от 1975 г. и от 1985 г., като с посочената заповед, предмет на делото, е допусната поправка в наименованието на обекта, адресните му данни и кадастралните му данни. Предвид това съдът приема, че оспорената в настоящото производство заповед се отнася само за един обект, собственост на оспорващото дружество, поради което съдът е приел, че същата е обжалвана в цялост от жалбоподател с правен интерес. От съдържанието на оспорения акт се стига до извода, че със същия е допусната поправка на ОФГ в Списък на декларираните архитектурни паметници на културата от периода 1880-1920

г., одобрен от Институт за паметниците на културата на 25.11.1975 г., по отношение на обекта в т.32, където фигурира тютюнев склад на ул. О. и ъгъла на ул. Н. Г., деклариран с декларационно писмо № 6600 от 25.11.1975 г. на Директора на Националния институт на паметниците на културата.

При извършената цялостна преценка за законосъобразност на оспорения акт съдът счита на първо място, че същият е издадено от некомпетентен административен орган – Директора на НИНКН. Това е така, тъй като извършената поправка е от орган, който не е издал Обобщен рекапитулационен списък на декларираните паметници на културата – Ц. градска част – П.. Съобразявайки действащата към 1985 г. правна уредба, а именно Закон за паметниците на културата и музеите, съдът констатира, че съгласно чл.4, ал.1 от този закон обявяването на паметниците на културата се извършва от компетентните централни и местни органи по опазване на паметниците на културата. В ал.2 такова правомощие е дадено на Министерския съвет по отношение на резерватите. По отношение на останалите паметници на културата правомощието е на Комитетът за изкуство и култура, който съгласно чл.5, ал.1 от същия закон упражнява ръководство и надзор по издирването, изучаването и опазването на паметниците на културата и по музейното дело. Съгласно чл. 10 от Наредба №5 за издирване, изучаване и документиране на недвижимите паметници на културата в приложимата към 1985 г. редакция издирените паметници на културата се декларира от НИПК чрез съставяне на списък на паметниците на културата, един екземпляр от който се изпраща на ОСК, които уведомяват съответните собственици. В чл. 12 от същата наредба се предвижда документацията за декларираните паметници на културата след първоначалното им изучаване да се внася в Съвета за опазване на паметниците на културата (СОПК) за одобряване. Одобрените от СОПК паметници на културата се утвърждават от председателя на Комитета за култура, след което се вписват в Държавния списък на паметниците на културата (регистър) и получават пореден номер. Следователно института съставя само списък на декларираните архитектурни паметници, а одобряването и регистрирането им става от Комитета по изкуство и култура. Правоприемник на Комитета за изкуство и култура е Министерството на културата съгласно §1 – допълнителна разпоредба ДВ, бр. 14 от 1990 г. Подобна е уредбата и към момента, като съгласно чл.14, ал.1, т. 2 и 15 Министъра на културата предоставя статут на недвижими културни ценности и води регистри на видовете културни ценности, на музеите и други регистри, предвидени в този закон. Следователно нито към момента на одобряване на списъка от 1985 г., нито към настоящия момент, Националният институт за недвижимо културно наследство има правомощия да одобрява списък с регистрирани обекти на недвижимо културно наследство, респ. да поправя фактически грешки в него. Като е допуснал поправка на ОФГ в този списък, Директора на НИНКН е издал акт, извън пределите на своята компетентност. Актът, издаден от некомпетентен орган, е винаги нищожен. Следователно, налице е отменително основание по чл.146, т.1, вр. чл.168, ал.1 АПК.

Освен това съдът констатира, че в хода на проведеното административно производство са допуснати и съществени нарушения на процесуалните правила. Оспорващото дружество, като собственик на обект, засегнат от заповедта, не е уведомявано нито за проведеното производство, нито за

крайният акт. Това е довело до невъзможност на страната да се запознае с преписката и да изрази становище, а оттам и до непълно изясняване на фактите и обстоятелствата от значение за случая. Горното е съществено нарушение на чл.26, ал.1, чл. 34 и чл. 35 от АПК. Следователно актът е незаконосъобразен и на основание чл.146, т.3 АПК.

Настоящият съдебен състав счита, че оспорената заповед е и материално незаконосъобразна.

Съгласно чл.62 ал.2 от АПК очевидна фактическа грешка, допусната в административния акт, се поправя от органа, който го е издал, за което се съобщава на заинтересованите лица. Очевидна фактическа грешка е налице, винаги когато между формираната истинска воля на административния орган и нейното външно изразяване в писмения текст на административни акт има несъответствие. Смисълът, който законодателят влага в правната норма на чл.62, ал.2 АПК, определя очевидната фактическа грешка като техническа грешка, като пропуск, който може да бъде установен от всички останали доказателства в преписката и по отношение на който органът е формирал действителна воля. Административният акт, който се коригира, и актът, чрез който се извършва поправката, трябва да бъдат в синхрон, да образуват едно цяло. Двата акта не могат да си противоречат и да пораждат различни по своето съдържание правни последици.

Спорният въпрос в настоящото дело е налице ли са условията, визирани в закона за поправка на очевидна фактическа грешка - т.е. за да е налице законосъобразна заповед за поправка на очевидна фактическа грешка съдът следва да установи, че е била формирана определена воля у същия административен орган, но при обективизирането ѝ в акта, същата е била грешно изразена. По реда за поправка на очевидна фактическа грешка не може да бъде променена формираната воля на органа, нито да бъде допълвано волеизявлението. Съдът счита, че посочените по-горе условия не са налице.

Не е налице несъответствие между формираната истинска воля на административния орган и нейното външно изразяване в писмения текст на административни акт. Видно от регулационния план, одобрен със заповед № 717 от 20.09.1973 г, в имот № 620 на кв. 284 е нанесена 4 етажна сграда, посочена като тютюнев склад. Същата е на ъгъла на ул. О. и ул. Н. Г.. Нанасянето е в изпълнение на чл. 19 от Наредба № 5 за издирване, изучаване и документиране на недвижимите паметници на културата, според която регистрираните и обявени недвижими паметници на културата се отбелязват в териториалноустройствените, общите и подробните градоустройствени планове на селищата. Следователно не се обективират данни към момента на изготвяне на декларационното писмо на л.22 от адм.д. №3561/2017 г. по описа на АССГ да е имало воля да се отрази като тютюнев склад някой друг такъв, намиращ се на ъгъла на ул. О. и ул. Н. Г., освен този отразен в регулационния план. Такава воля не се установява и в списъка от 1985 г., основан на същото декларационно писмо. В този списък изрично е посочено, че сградата – паметник на културата – тютюнев склад, е на ъгъла на ул. О. и ул. Н. Г. в кв. 284, имот с пл. № 620. Същата лесно се индивидуализира върху плана от 1973 г. и от 1982 г. и се намира срещу сградата – собственост на

жалбоподателя през улица О., което е установено и от заключението на СТЕ. Следователно по никакъв начин не се обективира воля на административния орган, извършил регистрирането на сградата в кв.284, имот с пл. № 620, да регистрира като паметник на културата друга сграда, а именно тази в имот пл. № 610, кв. 279.

От изложеното следва, че процесната заповед не отстранява очевидна фактическа грешка, а заменя един обект от списъка на културните ценности с друг, като по този начин списъкът от 1985 г. и процесната заповед влизат в явно противоречие и пораждат различни по своето съдържание правни последици. Това е основание за отмяна на процесната заповед поради противоречие с материалния закон.

Следва да се отбележи, че предмет на делото не е въпроса дали процесната сграда е културна ценност или не, а дали ако същата е такава, може да бъде вписана в списъка на културните ценности по начина, по който това е сторено – чрез поправка на ОФГ, вместо да се спази процедурата по чл. 58, ал.1 от ЗКН.

Предвид гореизложеното настоящата съдебна инстанция намира, че така подадената жалба е основателна и доказана и като такава следва да бъде уважена, а процесната заповед – обявена за нищожна.

Предвид изхода на делото и своевременно направеното искане за присъждане на разноски, на основание чл.143, ал.1 АПК, ответникът следва да бъде осъден да заплати на жалбоподателя направените и доказани разноски по делото. От оспорващото дружество е внесена държавна такса в размер на 50 лева, както и депозит за вещо лице в размер на 400 лева. Внесени са и посочените в списъка по чл.80 ГПК 5 лева за издаване на съдебно удостоверение. Приложените доказателства установяват заплатен адвокатски хонорар в размер на 6000 лева, по размера на който не е направено възражение за прекомерност. Предвид това Националният институт за недвижимо културно наследство, чийто орган е издал обявения за нищожен акт, следва да бъде осъден да заплати на оспорващото дружество тези разноски. Съдът намира, че внесения от оспорващия депозит за свидетел не следва да бъде присъждан като разноски. Това е така, тъй като същият не е изплатен на свидетеля, чието право да поиска изплащането му се е преклудирало в деня на съдебното заседание, в което е разпитан, след като не ги е поискал. Следователно оспорващото дружество може да поиска връщането му по реда на чл.4б ЗДТ.

Водим от гореизложеното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд – София-град, Второ отделение, 52 състав

Р Е Ш И :

ОБЯВЯВА НИЩОЖНОСТТА на Заповед №РД–4 от 28.01.2015 г., издадена от Директора на НИНКН, с която е одобрено Приложение № 1 – Списък с регистрирани и декларирани обекти на недвижимо културно наследство на [населено място] – бележки по данни от декларационни писма, както и констатирана фактическа грешка в т.362 от съществуващия списък на недвижимите културни ценности в [населено място].

ОСЪЖДА Националният институт за недвижимо културно наследство да заплати на [фирма], [населено място] деловодни разноси по делото, в размер на 6455 /шест хиляди четиристотин петдесет и пет/ лева.
Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от уведомяване на страните, на които на основание чл.138, ал.3 АПК да се изпрати препис от същото.

СЪДИЯ: